

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З ТУРИЗМУ І КУРОРТІВ
ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ТУРИСТИЧНА АСОЦІАЦІЯ УГОРЩИНИ «КАРПАТИ-ТІСА»
КОШИЦЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (СЛОВАЧЧИНА)
БЕЛГОРОДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РОСІЯ)
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БОЛГАРСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**МАТЕРІАЛИ
У МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ТУРИСТИЧНИЙ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС
В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА РЕГУЛЮВАННЯ»**

20 – 21 березня 2014 року, м. Черкаси

Том 1

Черкаси

2014

УДК 379.85:640.4(063)

ББК 65.433

М 34

Редакційна колегія:

Качала Т.М., д.е.н., професор;

Хомяков В.І., д.т.н., професор;

Бушин М.І., д.і.н., професор;

Чепурда Л.М., к.е.н., доцент;

Скрипник Л.В., к.і.н., доцент

Відповідальні за випуск: Старинець О.А., Пужанська А.В.

- М 34   Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес в Україні: проблеми розвитку та регулювання»: 20 – 21 березня 2014 року, м. Черкаси [Текст]: у 2-х томах / М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Т. I. – Черкаси: Видавець Чабаненко Ю.А., 2014. – 196 с.

Розглянуто актуальні питання стратегічного розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу в Україні і світі. Проаналізовано сучасні тенденції, проблеми державного регулювання та інтеграції України до світового простору в галузі туризму. Розкрито актуальні проблеми менеджменту та маркетингу, планування та прогнозування діяльності підприємств туристичного та готельно-ресторанного бізнесу. Проаналізовано науковий базис новітніх технологій в галузі туризму.

Для науковців, студентів, аспірантів та фахівців галузі.

УДК 379.85:640.4(063)

ББК 65.433

ISBN 978-966-493-801-0

Корнілова Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ТА СТРУКТУРА СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЛЯ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ.....	76
Гуслистий О.С., Заїка О.І. РОЛЬ ІНШОМОВНОЇ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ ТА МІЖКУЛЬТУРНИХ КОМУНІКАЦІЙ	81
Рібун М.В. ШАХРАЙСТВО ЯК ЗАГРОЗА ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	86
Січка І.І. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА ПРОЦЕСУ ІНВЕСТУВАННЯ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ І НАПРЯМИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	89
НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	
Смирнов І. Г. ЛОГІСТИЧНІ ЛАНЦЮЖКИ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ: ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ	93
Стеченко Д.М. ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД РЕГІОНАЛЬНОГО РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО КЛАСТЕРОУТВОРЕННЯ.....	96
Белікова М.В., Гресь-Євреїнова С.В. ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МУЗЕЙНІЙ ПРАКТИЦІ УКРАЇНИ	100
Колісниченко Т.О., Тапехіна А.В. РОЗРОБКА ТЕХНОЛОГІЇ НОВІТНІХ М'ЯСО-ОВОЧЕВИХ НАПІВФАБРИКАТІВ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	103
Красноштан О.М. ТУРИ ВИХІДНОГО ДНЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ НАСЕЛЕНОСТІ ПОЇЗДІВ ІНТЕРСІТІ+	106

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Розпочинаючи роботу п'ятої на Черкащині Міжнародної науково-практичної конференції «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес в Україні: проблеми розвитку та регулювання», хочу щиро привітати на гостинній черкаській землі знаних науковців і фахівців галузі практично з усіх регіонів нашої держави, а також із близького й далекого зарубіжжя.

Слід зазначити, що інтеграція України у світовий економічний простір потребує значних змін у системі пріоритетів політики держави щодо розвитку прибуткових галузей економіки, однією з яких є туризм.

У сучасному цивілізованому, стрімкому і динамічному світі неможливо уявити людину без відпочинку. Збільшення тривалості вільного часу, поліпшення оплати праці, бурхливий ритм життя сприяють тому, що люди намагаються урізноманітнювати своє дозвілля, пізнавати нове, саморозвиватися та самовдосконалюватися, і туризм для цього є одним із важливих способів досягнення.

Утвердження України у світі як туристської держави неможливе без розвитку туристичної галузі в регіонах. Черкаська область, як і в цілому Україна, має потужні рекреаційні ресурси для розвитку національного та міжнародного туризму. У нас розвиваються дитячий, культурно-пізнавальний, лікувально-оздоровчий, спортивний, релігійний, екологічний, сільський (зелений), мисливський та інші види туризму. Черкащина є осердям держави у географічному розумінні (поблизу м. Шпола знаходиться географічний центр України), а також є серцем України в її історичному, політичному, духовному, культурному розвитку.

Хочу відзначити, що у роботі конференції беруть участь не лише вітчизняні, але й зарубіжні науковці різних галузей знань: економіки, менеджменту, маркетингу, технології і сервісу тощо. Це дасть змогу ретельніше підійти до розкриття проблем розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу в Україні, поділитися передовим досвідом щодо впровадження інноваційних технологій в галузі туризму.

Сподіваюсь, що за результатами роботи цієї конференції будуть визначені основні стратегії розвитку туристичного та готельно-ресторанного бізнесу з урахуванням національних інтересів України у контексті спільного європейського та світового економічного простору.

Бажаю успішної роботи всім учасникам V Міжнародної науково-практичної конференції «Туристичний та готельно-ресторанний бізнес в Україні: проблеми розвитку та регулювання»!

*З повагою,
ректор Черкаського державного
технологічного університету,
д.т.н., професор,
заслужений працівник народної освіти України
Ю.Г.Лега*

Попова Ю.Н.
ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗРАБОТКИ
ТУРИСТИЧЕСКИХ ТУРОВ 109

Куракін О.Б.
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТВАННЯ ПОРОШКІВ
З ДИКОРΟΣЛИХ ЯГІД У ТЕХНОЛОГІЇ СИРНИХ ДЕСЕРТІВ..... 112

Яхтер А.О.
ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ
ЕЛЕКТРОННОГО МЕНЮ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ
РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА..... 115

Стиценко О.В.
АВТОМАТИЗОВАНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ
ЯК ЗАПОРУКА ПОКРАЩЕННЯ РОБОТИ
ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА..... 118

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ В ТУРИСТИЧНОМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ

Смирнов І. Г.
МАРКЕТИНГ-МІКС СТАЛОГО ТУРИЗМУ 121

Вертель В. В., Кудіна І. О.
РОЗВИТОК ВИРОБНИЧОГО ТУРИЗМУ ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ
ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
ТУРИСТИЧНОЇ АГЕНЦІЇ..... 125

Войтович С.Я.
ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОВЕДІНКОВОГО ПІДХОДУ ЩОДО
СПОЖИВАННЯ САНАТОРНО-КУРОРТНИХ ПОСЛУГ 128

Зевреєва З.Н.
ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ СОТРУДНИЧЕСТВА
ТУРИСТСКИХ РЕГИОНОВ (НА ПРИМЕРЕ АВТОНОМНОЙ
РЕСПУБЛИКИ КРЫМ И ТУРЦИИ)..... 131

Скрипник Л.В.
ПРОБЛЕМИ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО
КОНТАКТУ ЕКСКУРСОВОДА З ГРУПОЮ 135

ЛІТЕРАТУРА

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001р.-К.: Юрінком Інтер, 2001.
2. Мусієнко О.Л. Теоретичні засади розслідування шахрайства в сучасних умовах : монографія / О. Л. Мусієнко ; за ред. проф. В. Ю. Шепітька. — Х.: Право, 2009. — 168 с.
3. ТУРПРОМ – туристический портал [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.tourprom.ru>.

УДК 338.22:330.322:338.48(477)

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТА ПРОЦЕСУ ІНВЕСТИВАННЯ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ І НАПРЯМИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Січка І.І., здобувач

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород

Необхідною передумовою успішного залучення інвестицій для подальшого розвитку туристично-рекреаційної галузі України є вивчення проблем, що стримують його розвиток. До проблем, що гальмують розвиток та процес інвестування в туристично-рекреаційну галузь слід віднести:

1. Недосконале інституційно-правове забезпечення туристично-рекреаційної галузі [1].
2. Відсутність єдиних національних стандартів у галузі туризму та рекреації.
3. Незрозуміла система категоризації та сертифікації об'єктів туристичної інфраструктури.
4. Недостатня кількість засобів розміщення відповідних категорій та низький рівень завантаженості об'єктів нижчої категорії.
5. Низький рівень обслуговування, зумовлений загальною кваліфікацією працівників галузі.
6. Низький рівень популяризації потенційних можливостей туристично-рекреаційної галузі за кордоном.

7. Технологічна відсталість галузі.
8. Відсутність ефективно діючої управлінської вертикалі державного регулювання туристично-рекреаційної галузі.
9. Відсутність дієвих представників саморегулювання туристично-рекреаційної галузі – саморегулювних організацій.
10. Невпливовість саморегулювних організацій туристично-рекреаційної галузі на прийняття рішення органами державної влади, що здатні впливати на умови ведення бізнесу в даній галузі.
11. Відсутність державно-приватного партнерства в галузі.
12. Невідповідність даних статистики реаліям сьогодення у зв'язку з недосконалістю форм статистичних спостережень [1].
13. Програми розвитку туризму за роки незалежності України були та залишилися декларативними через недостатню наукову обґрунтованість пріоритетів і напрямів розвитку туризму та відсутність належного фінансування; не контролювані через відсутній громадський моніторинг та публічне звітування органів управління про проделану роботу та виконання програмних завдань.
14. Незадовільний науковий супровід розвитку туризму.
15. Нестабільність інститутів та часті зміни підходів до управління туристичною сферою в Україні.
16. Відносна закритість, високий рівень тінізації економіки
17. Відсутність гарантій прав інвесторів та недоторканості інвестицій [2].
18. Загальна несприятлива економічна ситуація в країні, яка в цілому призвела до зниження добробуту суспільства, попиту на послуги туристично-рекреаційного характеру.

Наведені вище проблеми функціонування туристично-рекреаційної галузі та процесу інвестування вимагають їх розв'язання з метою підвищення ролі аналізованої галузі в економіці України та забезпечення рівня розвитку відповідно до рівня європейських та світових стандартів. Для цього, необхідно здійснити наступні заходи:

- 1) удосконалити існуючі та впровадити нові ефективні механізми взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань суб'єктів туристично-рекреаційної галузі та неприбуткових організацій у сфері туризму і діяльності курортів, суб'єктів туристичної діяльності, наукових і освітніх установ сфери туризму для забезпечення сталого розвитку туризму;

2) запровадити державну підтримку внутрішнього санаторно-курортного лікування та споживання туристичних послуг населенням;

3) створити спеціальні туристично-рекреаційні економічні зони;

4) формування централізованої бази для підтримки інвестиційних проектів у сфері туризму, створення інвестиційних паспортів міст, інвестиційного порталу;

5) офіційне визнання пріоритетності туристичної галузі в структурі національної економіки, виокремлення видів туристичної діяльності в окремий клас КВЕД, виділення органами статистики частки туристично-рекреаційної галузі у ВВП держави, динаміки зайнятості та кількості зайнятих у даній галузі, здійснення оцінки інвестиційних процесів в даній галузі;

6) удосконалення та розширення досліджень з моніторингу, аналізу та прогнозування туристично-рекреаційного ринку України, використовуючи Міжнародний досвід оцінки економічної ролі туризму, закріпленої в рекомендаціях Статистичної комісії ООН і пов'язаної із впровадженням у національні системи статистичного обліку спеціального інструмента сателітних (допоміжних) рахунків;

7) запровадження діючої системи страхування інвестиційних проектів в туристично-рекреаційній галузі;

8) забезпечення наукового супроводу розвитку галузі шляхом створення підрозділу в Інституті економіки та прогнозування НАН України відділу, що займатиметься наукою про туризм, враховуючи міждисциплінарний характер науки про туризм та його суттєвий вплив та потенційні можливості в економіці держави;

9) розробка та внесення пропозицій щодо зміни Податкового кодексу України, такі як: скасування ПДВ на доходи туроператорів від реалізації санаторно-курортних путівок; зменшення податку з доходів фізичних осіб на суму витрат на придбання санаторно-курортних путівок; введення соціального податкового відрахування при нарахуванні податку на доходи фізичних осіб у частині сум, спрямованих на придбання туристичних путівок на відпочинок і подорожі в Україні; збільшення граничних розмірів виторгу, передбачених для підприємств, що перебувають на спрощеній системі оподаткування;

10) розробка заходів щодо здійснення повноцінного страхування туристів від ризиків, загальноприйнятих у світовій практиці страхування, а також механізм обов'язкового страхування туристських маршрутів підвищеної небезпеки в межах України, із установленням

мінімального розміру страхової суми й мінімального набору страхових ризиків, надаваних страхових послуг;

11) вжиття заходів щодо збільшення та підвищення ефективності витрат на рекламу туристичних можливостей країни в межах держави та за кордоном за рахунок державного бюджету;

12) розробка та вжиття заходів у частині скасування/зниження ввізних мит на закупівлю транспортних засобів;

13) організація великої кількості туристичних медіа-форумів як в Україні, так і за кордоном, з метою об'єднання зусиль вітчизняних ЗМІ при просуванні внутрішнього та в'їзного туризму;

14) покращення кадрового потенціалу туристично-рекреаційної галузі шляхом розробки нових, більш сучасних професійних стандартів;

15) створення національної системи професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації кадрів для роботи в сфері туризму, що повинне сприяти поліпшенню якості обслуговування в туристичній індустрії;

16) вдосконалення фахових компетенцій управлінців, що беруть участь в управлінні розвитком туристично-рекреаційної галузі України як на загальнонаціональному так і регіональному рівні.

Таким чином, виокремлення проблем функціонування туристично-рекреаційної галузі з одночасним виділенням шляхів вдосконалення дозволяє пришвидшити процес адаптації стандартів галузі до загальноєвропейських і дозволить прискорити залучення інвестицій в його подальший розвиток.

ЛІТЕРАТУРА

1. Проблеми розвитку туризму і готельного господарства: регіональний аспект: монографія / за ред. І.М. Писаревського. Х.: ХНАМГ, 2009. — 276 с.

2. Рейдерство в Україні. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://ti-ukraine.org/system/files/research/raider_attacks_-_ti_ukraine_ukr.pdf.